

**Ομιλία Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας & Κυνουρίας κ.κ.
Επιφανίου Αποκαλυπτήρια του Αγάλματος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη**

Πλατεία Άρεως Τριπόλεως

Κυρίες και κύριοι,
Εκπρόσωποι των αρχών,
Αγαπητοί συμπατριώτες,

Υπάρχουν στιγμές που η ιστορία δεν μένει κλεισμένη στα βιβλία. Βγαίνει από τις σελίδες της, περπατά ανάμεσά μας και στέκεται μπροστά μας με βλέμμα ζωντανό. Μια τέτοια στιγμή είναι η σημερινή. Δεν αποκαλύπτουμε απλώς ένα άγαλμα. Δεν αποκαλύπτουμε μόνο ένα έργο τέχνης. Αποκαλύπτουμε μια μορφή που σημάδεψε την πορεία του έθνους. Αποκαλύπτουμε έναν άνθρωπο που έγινε σύμβολο.

Αποκαλύπτουμε τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη.

Και δεν είναι τυχαίο ότι αυτό συμβαίνει εδώ. Στην καρδιά της Αρκαδίας. Στην Τρίπολη. Στη γη που γνώρισε την οδύνη της σκλαβιάς, τη φωτιά της Επανάστασης και το ξημέρωμα της λευτεριάς. Αν μπορούσαν να μιλήσουν τα χώματα αυτού του τόπου, θα μας διηγούνταν ιστορίες αίματος, δακρύων και ηρωισμού.

Θα μας μιλούσαν για νέους που άφησαν τα σπίτια τους χωρίς να γνωρίζουν αν θα ξαναδούν. Για μανάδες που αποχαιρετούσαν τα παιδιά τους χωρίς να ξέρουν αν θα επιστρέψουν. Για ανθρώπους που δεν πολέμησαν για να γίνουν διάσημοι, αλλά για να μπορούν οι επόμενες γενιές να ζουν ελεύθερες.

Ανάμεσά τους ξεχωρίζει μια μορφή. Μια μορφή που δεν γεννήθηκε μέσα στα ανάκτορα. Δεν ανατράφηκε μέσα στην άνεση. Δεν κληρονόμησε αξιώματα. Γεννήθηκε μέσα στην ταραχή. Μεγάλωσε μέσα στον φόβο. Γνώρισε από παιδί την καταδίωξη. Έχασε συγγενείς. Έζησε κυνηγημένος. Πέρασε εξορίες. Έζησε στερήσεις. Και όμως, μέσα σε αυτή τη σκληρή σχολή της ζωής, σφυρηλατήθηκε ένας χαρακτήρας που δεν λύγισε ποτέ.

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης δεν έγινε μεγάλος επειδή νίκησε σε μάχες. Έγινε μεγάλος επειδή δεν επέτρεψε ποτέ στις δυσκολίες να τον μικρύνουν. Εκεί όπου άλλοι έβλεπαν αδιέξοδο, εκείνος έβλεπε ελπίδα. Εκεί όπου άλλοι έβλεπαν φόβο, εκείνος έβλεπε χρέος. Εκεί όπου άλλοι έβλεπαν αδυναμία, εκείνος έβλεπε ευκαιρία για αγώνα. Και όταν ήρθε η μεγάλη ώρα του Γένους, δεν αναρωτήθηκε αν ήταν έτοιμος. Αναρωτήθηκε αν ήταν πρόθυμος. Αυτό είναι που ξεχωρίζει τους μεγάλους ανθρώπους από τους υπόλοιπους.

Δεν περιμένουν τις ιδανικές συνθήκες. Δημιουργούν τις συνθήκες μέσα από την πίστη και την αποφασιστικότητά τους. Στα Δερβενάκια, στην Τριπολιτσά, στα βουνά του Μοριά, ο Κολοκοτρώνης δεν πολέμησε μόνο με το σπαθί. Πολέμησε με το μυαλό. Με τη διορατικότητα. Με τη γνώση του τόπου. Με την ικανότητα να εμπνέει. Με τη δύναμη να ενώνει ανθρώπους που μέχρι χτες ήταν χωρισμένοι.

Γιατί ο μεγάλος στρατηγός δεν είναι αυτός που απλώς γνωρίζει πώς να νικά. Είναι αυτός που γνωρίζει πώς να δίνει θάρρος όταν όλα φαίνονται χαμένα. Κι όμως, η μεγαλύτερη δοκιμασία του ίσως να μην ήταν απέναντι στον εχθρό. Ήταν απέναντι στους δικούς του. Η Ελλάδα που ελευθερωνόταν γνώρισε και τη σκοτεινή πλευρά της. Τον διχασμό. Τη φιλοδοξία. Την καχυποψία. Τι τραγική ειρωνεία! Ο άνθρωπος που πολέμησε για να

αποκτήσει η πατρίδα ελευθερία, οδηγήθηκε αργότερα στη φυλακή από συμπατριώτες του.

Και όμως δεν εκδικήθηκε. Δεν μίσησε. Δεν εγκατέλειψε. Παρέμεινε όρθιος. Γιατί είχε καταλάβει κάτι βαθύ: Ότι οι μεγάλοι αγώνες δεν κρίνονται μόνο στο πεδίο της μάχης. Κρίνονται και στην ψυχή. Σήμερα, κοιτάζοντας αυτό το άγαλμα, δεν βλέπουμε μόνο έναν στρατηγό. Βλέπουμε έναν άνθρωπο που μας καλεί σε αυτογνωσία. Μας ρωτά:

«Τι κάνετε εσείς για την πατρίδα που παραλάβατε;» «Πώς υπηρετείτε το κοινό καλό;» «Πώς αντιμετωπίζετε τις δυσκολίες της εποχής σας;» Διότι κάθε γενιά έχει τον δικό της αγώνα. Η δική μας δεν καλείται να ανέβει στα βουνά με καριοφίλια. Καλείται όμως να αντιμετωπίσει άλλες προκλήσεις. Τη δημογραφική συρρίκνωση. Την απαξίωση των θεσμών. Την κρίση αξιών. Την απογοήτευση των νέων. Την αδιαφορία. Τον ατομισμό.

Και αυτές οι μάχες απαιτούν εξίσου γενναίες ψυχές.

Αν ο Κολοκοτρώνης βρισκόταν σήμερα ανάμεσά μας, είμαι βέβαιος ότι δεν θα μας ζητούσε να τον θαυμάζουμε. Θα μας ζητούσε να συνεργαζόμαστε. Δεν θα μας ζητούσε να τον χειροκροτούμε. Θα μας ζητούσε να εργαζόμαστε για το κοινό καλό. Δεν θα μας ζητούσε να τον δοξάζουμε. Θα μας ζητούσε να αγαπάμε περισσότερο την πατρίδα μας. Και η αγάπη προς την πατρίδα δεν αποδεικνύεται με λόγια.

Αποδεικνύεται με πράξεις. Με εντιμότητα. Με υπευθυνότητα. Με προσφορά. Με σεβασμό προς την ιστορία. Με ενότητα. Με φροντίδα για τις επόμενες γενιές. Γι' αυτό και το άγαλμα που αποκαλύπτουμε σήμερα δεν πρέπει να είναι απλώς ένα μνημείο. Πρέπει να είναι ένας σιωπηλός δάσκαλος. Ένα διαρκές μάθημα. Μια καθημερινή υπενθύμιση ότι η ελευθερία δεν είναι δεδομένη. Ότι η δημοκρατία χρειάζεται πολίτες. Ότι η πατρίδα χρειάζεται ανθρώπους πρόθυμους να προσφέρουν.

Απευθύνομαι ιδιαίτερα στα παιδιά που θα περνούν από αυτή την πλατεία τα επόμενα χρόνια. Κάποια ημέρα θα σηκώσουν το βλέμμα τους και θα ρωτήσουν: «Ποιος ήταν αυτός ο άνθρωπος;» Και τότε η απάντηση δεν πρέπει να περιοριστεί σε ημερομηνίες και μάχες. Πρέπει να είναι βαθύτερη. Ήταν ένας άνθρωπος που πίστεψε σε κάτι μεγαλύτερο από τον εαυτό του. Ένας άνθρωπος που θυσίασε τα πάντα για να μπορούν οι επόμενες γενιές να ζουν ελεύθερες. Ένας άνθρωπος που μας δίδαξε ότι η αγάπη προς την πατρίδα είναι ευθύνη.

Κυρίες και κύριοι,

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης δεν χρειάζεται τη δική μας δόξα. Εμείς χρειαζόμαστε το δικό του παράδειγμα. Και σήμερα, κάτω από τον ουρανό της Αρκαδίας, μπροστά στη μορφή του Γέρου του Μοριά, ας δώσουμε μια υπόσχεση. Ότι δεν θα επιτρέψουμε στη λήθη να σβήσει τη μνήμη. Ότι δεν θα αφήσουμε τον διχασμό να νικήσει την ενότητα. Ότι θα φανούμε αντάξιοι εκείνων που μας χάρισαν την ελευθερία. Ας γίνει λοιπόν αυτό το άγαλμα όχι μόνο σύμβολο μνήμης, αλλά σύμβολο ευθύνης. Όχι μόνο σημείο αναφοράς, αλλά πυξίδα πορείας.

Και ας παραμείνει για τις γενιές που θα έρθουν μια αθόρυβη αλλά παντοτινή υπενθύμιση ότι η Ελλάδα μεγαλουργεί όταν οι Έλληνες ενώνουν τις δυνάμεις τους, πιστεύουν στις αξίες τους και υπηρετούν με αυταπάρνηση το κοινό καλό.

Αιωνία η μνήμη του μεγάλου Θεόδωρου Κολοκοτρώνη